

DAVID A ABŠALÓM

I. ČTENÍ Z BIBLE

2. Samuelova

14,25–26; 15,1–16; 16,5–11; 18,5–16.21

II. ČTENÍ Z BIBLE

2. Samuelova 18,31–32; 19,1–5

³¹ A hle, vešel Kúšijec se slovy: „Krále, mého pána, čeká dobrá zvěst; Hospodin ti dnes zjednal právo a vysvobodil tě z rukou všech, kteří proti tobě povstali.“ ³² Ale král se Kúšijce zeptal: „Je s mládencem Abšalómem vše v pořádku?“ Kúšijec odpověděl: „Nechť se stane nepřátelům krále, mého pána, jako tomu mládenci, i všem, kteří proti tobě zlovolně povstávají!“ ^{19,1} Král otřesen vystoupil do přístřešku nad branou a plakal. Šel a nařikal: „Můj synu Abšalóme, můj synu Abšalóme! Kéž bych byl umřel místo tebe, Abšalóme, synu můj, synu můj!“ (...) ⁵ Král si zavinul tvář a velmi hlasitě křičel: „Můj synu Abšalóme, Abšalóme, synu můj, synu můj!“

KÁZÁNÍ

Prorok Nátan Davidovi zvěstoval Boží odpuštění, když David činil pokání po svém hříchu, afěře s Batšebou a vraždě jejího manžela Uriáše. Řekl mu ale také, že ponese důsledky svého hříchu: syn, kterého má s Batšebou, zemře. Jeho domu se nevyhne meč a povstane proti němu zlo z jeho vlastního domu. To se teď děje.

Davidův nejstarší syn Amnón znásilnil svoji nevlastní sestru Támar. Abšalóm, Támarin vlastní bratr, čekal dva roky na vhodnou příležitost a Amnóna zabil. Musel pak na tři roky do vyhnanství. A když ho David přijal zpět ke dvoru, začal osnovat převrat. Svým populismem si získal na svou stranu většinu lidí, prohlásil se za krále a hodlá se zbavit svého otce.

Všechno se hroutí a sype, všechno se Davidovi rozpadá pod rukama. Následky jeho hříchu jsou jako kola na vodě, do níž spadne kámen. Kola se šíří dál a dál.

Tahle myšlenka je velmi důležitá pro život člověka, pro život víry. Poselství o Božím odpuštění totiž lidi velmi často vedlo k pocitu, že Boží odpuštění je levné odpuštění.

„Já tě neodsuzuji. Běž a už nehřeš!“ říká Ježíš ženě, kterou přistihli při cizoložství a přivedli ji k němu.

„Odpouštějí se ti tvé hříchy,“ říká Ježíš ochrnutému, kterého k němu přinesli čtyři přátelé. A lidí, kteří to považovali za rouhání, se ptá: „Co je snazší říct: Odpouštějí se ti hříchy? Nebo: Vstaň a chod?“ Dnes by asi všichni řekli: „Snazší je přece říci: Odpouštějí se ti tvoje hříchy!“ Jenže to je právě ten hrozný omyl.

Ježíš říká: „Je daleko lehčí člověka uzdravit od tělesného neduhu, uzdravit jeho ochrnutí, než odpustit hříchy.“ Pro Pána Ježíše nebylo odpuštění levnou záležitostí. Mluvil o něm často, vyzýval k němu a přece znovu a znovu ukazoval, že je to velice těžká věc.

Odpuštění není levná věc. Boží milost není žádná levná milost záležitost. Myslet si: „Však až zhřeším, Bůh mi odpustí, je to nakonec jeho řemeslo, odpouštět,“ je hrozné a hrozivé nepochopení celé věci.

Ano, hřích je odpuštěn, ale to, co člověk svým hříchem způsobil, jde za ním. Bůh ve své milosti může zvrátit i běh událostí, ale na to nelze spoléhat. A někdy to ani nejde zvrátit: že Bůh Davidovi odpustil (a o tom ho prorok Nátan ujistil), nevrátí život zabitému Uriášovi.

Zlé a těžké je, když do hříchu padne věřící člověk, který poznal Boží milost a lásku, který přijal Ducha svatého. Ne, že by věřící nemohl upadnout do hříchu a ne že by pro něho neplatilo odpuštění, ale důsledky jeho hříchu jsou o to těžší.

„Zavinil jsi, aby nepřátelé Hospodina znevažovali,“ říká prorok Nátan Davidovi (2S 12,14). Hanba hříchu nepadne jen na hlavu hřešícího, hanba padne na samého Boha, jemuž člověk slouží. Ostatně tak je to vždy. Když něco udělá voják, hanba padá na celou armádu. Když cizinec, padá hanba na jeho zemi či etnikum. Když provede něco křesťan, padá hanba na toho, komu věří, na Ježíše Krista.

Co můžeme obdivovat na Davidovi ve chvíli, kdy se všechno kolem něj řítí a sype, je jeho hluboká pokora. Nebojoval svůj zápas s Bohem nadarmo. Probojoval se v něm k pokoře.

Však si ještě jednou představte celou tu scénu. Abšalóm zosnoval převrat. Nechal se korunovat a lidé po celé zemi se přidali na jeho stranu. David utíká z Jeruzaléma, jen s hrstkou věrných, aby si zachránil život.

A po cestě na něj hází prachem a kamením, zlořečí mu a nadává nějaký muž – Šimeí. Vyčítá mu vše, co se dá. Vyčítá mu, že se stal králem. Nadává mu do vrahů a ničemníků. Žádná vybírává slova. Při tom je sám a David sebou má řadu vojáků. Jak snadné by bylo srazit mu hlavu. Nadává králi, Božímu pomazanému. David ale odmítá nabídku svých mužů, že Šimeího umlčí. Nechce umlčet jeho ústa, zlořečící ústa.

„Nařídil mu to Hospodin.“ Je to pozoruhodné ponížení a pokora. Vidět v soužení, trápení, nadávkách lidí Boží vůli. Když si představím sám sebe na jeho místě, umím si představit, jak bych kypěl hněvem a vykřikoval: „To není pravda.“ Anebo bych si říkal: „Jak zase trpím kvůli své víře.“

Člověk může nepřízeň světa, nepřízeň druhých lidí přijímat různě. Může to přijímat jako důvod k hněvu a zlosti. Může v tom vidět utrpení pro víru – jenže spousta lidí vidí utrpení pro víru tam, kde trpí jenom pro svou hloupost a paličatost.

Ale člověk v tom může vidět také Boží ruku, která vede druhého, Boží příkaz, který druhého nutí, aby zlořečil a nadával věřícímu. Může v tom vidět následky za

svůj hřích a svá provinění, která se vracejí třeba po letech, když už si myslel, že to je zcela odepsáno a zapomenuto.

Apoštol Pavel napsal (Ga 6,7): „Nemylte se, Bohu se nikdo nebude posmívat. Co člověk zaseje, to také sklídí.“ Lidé obyčejně hned myslí na to, co dobrého zasel, jak se obětovali, sebezapírali, co všechno udělali a jak jsou druzí neuznalí. Ale že našťestí Pán Bůh to všechno vidí a jednou je slavně ocení.

Jenomže ono je to možné říci docela jinak, s hlubokou pokorou: „Ach, co všechno jsem jenom zasel. Vždyť já jsem zasíval tolik divných, špatných věcí. A budu to žnout. To, jak jsem neměl čas na své staré rodiče, to budu sklízet od svých vlastních dětí. To, jak se chovám k těm, kteří jsou staří a nemocní, to požnu, až sám budu starý a nemocný. Dávno na to zapomenu, ale Bůh mi to připomene, neboť nějakému Šimeimu řekl: „Zlořeč mu!“

David nás učí hluboké pokoře. Trápení, osočování, nevlídnost druhých nevidět hned a jen jako jejich zlobu, schválnosti, nebo jako utrpení pro víru, ale číst v tom něco jiného: neposlal Ježíš právě tyto lidi, aby nám připomínal naše činy?

2.

Druhá dojemná věc Davidovy pokory je jeho pláč nad Abšalómem. Druzí vidí jen zpupného syna, svévolníka, mstitele a vraha, rušitele příkázání o úctě k otci a matce, ješítu a darebáka, který jde za mocí a slávou hlava nehlava a nešťítíl by se zabít i vlastního otce, jen aby se stal králem.

A mají pravdu. Takový Abšalóm skutečně je. Pyšný, lstivý, prohnaný, zlý, ješitný, nadutý muž, který se nešťítí ničeho. A tenhle hejsek je teď mrtvý. Není to důvod k radosti? Země se zbavila muže, který neměl žádné kvality, aby byl skutečným vůdcem Izraele.

Ale David nad Abšalómem pláče. Není to jen pláč otce nad synem, kterého má přece jenom stále rád. Je to syn, syn, který zašel daleko, ale přece jen jeho syn. A otec ví, jaká je to bolest, když jeho syn teď leží mrtev.

Ale je to také pláč muže, který si právě nad svým mrtvým synem uvědomuje svou vinu. V Davidových očích není Abšalóm nadutý hejsek, svévolník, v jeho očích je Abšalóm tím, kým ho chtěl David mít: milovaný syn, skutečný následník, dědic, pokračovatel.

Leží tu mrtvý syn, který se stal takovým, jakým byl, také proto, že mu jeho otec nedal dobrý příklad života. Nad hrobem Abšalóma si David uvědomuje své provinění ještě daleko tíživěji. Lidé kolem vidí vinu jen na straně Abšalóma. David vidí vinu sám na sobě. Proto ten pláč, divný pláč po vítězství.

Při svém pláči David říká: „Kéž bych byl umřel místo tebe, Abšalóme, můj synu.“ David nemůže umřít místo svého syna. Ale jeho láska, hluboká láska k odrodilému, ztracenému synu připomíná onu nejhlubší a největší lásku, která se rozplakala nad nezdárnými syny a dcerami.

Připomíná Boží lásku k nám. Neboť my jsme ti nadutí, pyšní, svévolní, ti, kteří by v sobě chtěli zabít Boha, svého nebeského Otce. My jsme ti, kteří by chtěli svrhnout z trůnu svého nebeského Krále a vyhnat ho pryč z tohoto světa a svého života. Nad námi pláče Bůh.

Náš nebeský Otec ale nejenže nemá zalíbení v smrti svých hřešících dětí, ale dělá to, co David nemohl: umírá místo nás – ve svém Synu Ježíši Kristu na kříži. Neproklíná nás, nehrozí nám, nezavrhuje nás, nepřeje nám smrt.

Neříká jen: „Kéž bych byl umřel místo tebe, mé dítě, můj synu, má dcero.“ Skutečně umírá místo nás. Umírá za náš hřích a naši vinu, abychom my žili. Takový je náš nebeský Otec. Nechá se námi vytlačit ze světa, nechá se ponížovat, urážet, nechá si i rouhat a přece nepřestává milovat své Abšalómy. Proto v Kristu přišel za námi. To je advent. Boží příchod k nám, nezdárným Abšalómům aby nás zachránil.

„V tom je láska, ne že bychom si my zamilovali Boha, ale že on si nejprve zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy“ (1J 4,10) „Bůh prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní“ (Ř 5,8). Nebeský Otec tím volá své syny a dcery k sobě. Volá a zve je, aby nad nimi nemusel plakat. Nemusí nad tebou ještě stále plakat nebeský Otec?

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Milující nebeský Otče, děkuji, že jsi mne, hříšného, vzpurného a pyšného Abšalóma nezavrhl a nepřál mi smrt a zatracení, ale život s tebou ve tvém království. Děkuji, že jsi prokázal svoji lásku ke mně, hříšnému člověku, tím, že jsi za mne nechal zemřít svého jediného Syna, Pána Ježíše Krista. Chválím tě a slavím za tvoji lásku. Chci žít tak, abys nade mnou už nemusel plakat, ale mohl se radovat. Amen.

Michal Šourek, 3. 12. 2023 (1. advent)